

Nová expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu začne vznikat ještě letos

28.6.2024 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Muzeum války 1866 je pobočkou Muzea východních Čech v Hradci Králové a věnuje se nejkrvavějšímu evropskému konfliktu před první světovou válkou, který spustil politické a mocenské změny, jež změnily mapu Evropy i charakter habsburské monarchie a v konečném důsledku dovedly Evropu nejen na práh první, ale i druhé světové války. Projekt na vznik nové stálé expozice se nyní posunul do další fáze.

„Nová stálá expozice v Muzeu války 1866 na Chlumu naplno využije prostory budovy a přinese návštěvníkům silný a nezapomenutelný zážitek. Je navržena tak tak, aby nepředávala informace o válečném konfliktu jen jako ‚biflování‘ faktů. Díky tomu budou návštěvníci vtaženi do děje a budou jej vnímat více smysly než pouze zrakem. Plánovaný termín otevření nové expozice v Muzeu války 1866 je u příležitosti 160. výročí bitvy u Hradce Králové v roce 2026,“ řekla náměstkyně pro kulturu Martina Berdychová.

„Vybrali jsme zhotovitele nové stálé expozice Muzea války 1866. Za nabídnutých 10,2 milionu korun ji postaví pražská společnost Capacity Expo. Stálou expozici bude tvořit sedm částí a v maximální míře vyplní prostor budovy stojící na chlumeckém návrší. Expozice bude financována z Integrovaného regionálního operačního programu 2021–2027 a z rozpočtu Královéhradeckého kraje,“ uvedl 1. náměstek hejtmana pro oblast investic Pavel Bulíček.

Projekt nové expozice vznikl jako společné autorské dílo Muzea východních Čech a kreativního studia ST DIO. Oproti minulosti bude nová expozice zacílena na celý válečný konflikt v jeho souvislostech a důsledcích. Zcela jiné bude také vyznění expozice vůči návštěvníkovi. Cílem autorů je, aby návštěvník po zhlédnutí sedmi částí, jimiž je expozice tvořena, odešel plný emocí, otázek, ale samozřejmě také informací. Celou expozicí jej budou doprovázet tři fiktivní dobové postavy, kdy každá z nich zastupuje úhel pohledu jiné strany, a to rakouské armády, pruské armády a místních obyvatel.

Právě na každodennost roku 1866 bude kladen větší důraz než dosud. Autoři se pro tvorbu projektu, podle něhož nyní začne být expozice stavěna, inspirovali v nejvýznamnějších a nejmodernějších válečných muzeích napříč Evropou. Řada autorských prací, které se vážou k odbornému obsahu stále ještě probíhá a bude finišovat právě v závislosti na postupných dodávkách stavebních dílů expozice.

Změní se také organizační režim Muzea války 1866 a celá řada technických řešení jak návštěvníckém provozu, tak v zákulisí. Zcela nově a ve zcela jiné kvalitě budou vyrobeny repliky historických uniforem, figuríny dostanou tváře i dynamiku. Přibude také řada dosud nepředstavených exponátů a nová multimédia.

Na tento projekt pak synergicky navazují další projekty, které se stavbou expozice tvoří jeden celek. Jde v prvé řadě o digitální herní nadstavbu, která bude návštěvníky provázet v expozici i v okolním externím areálu. Tento projekt z pera Muzea východních Čech v Hradci Králové, jenž je taktéž financován z Integrovaného regionálního operačního programu 2021–2027 a z rozpočtu Královéhradeckého kraje, je nyní ve fázi dokončování veřejné zakázky na dodavatele příslušného softwarového řešení.

Z prostředků Muzea východních Čech v Hradci Králové a Fondu regionálního rozvoje

Královéhradeckého kraje je připravována rekonstrukce domečku správce bojiště do podoby integrovaného návštěvnického bodu Muzea války 1866 a z prostředků muzea bude dokupována ještě celá škála replik zbraní, munice a dalších exponátů.

„Vybráním dodavatele stálé expozice pro Muzeum války 1866 byl odstartován celý košatý proces změn a investic, jež Muzeum války 1866 promění v moderní muzeum evropské úrovně,“ sdělil Petr Grulich, ředitel Muzea východních Čech v Hradci Králové.

„Celý autorský tým cílí na to, aby se návštěvníkům dostalo nejen informací o prusko-rakouské válce a její rozhodující bitvě u Hradce Králové, ale také o tom, že tato válka ve svých konečných důsledcích vedla až k rozpadu habsburského státu, ke zrodu německého nacionalismu a vytvoření podmínek pro známé změny v Evropě ve 20. století. Tím je, možná pro někoho nečekaně, stále aktuální,“ dodal Jan Hrubecký, vedoucí Muzea války 1866.

Budova muzea vznikla u vesničky Chlum na pomezí katastrů obcí Všeštiny a Lípa ve 30. letech 20. století. V komunistické éře bylo původní válečné muzeum z ideologických důvodů transformováno na pouhý památník, bitva u Hradce Králové nesprávně přejmenována na bitvu u Sadové a celý konflikt byl vykreslován jako nepodstatná srážka dvou již neexistujících raně buržoazních států. Pád komunistické ideologie postupně přinesl narovnání pohledu na dějiny, včetně tohoto válečného konfliktu. V roce 2010 byla výstavní plocha památníku významně zvětšena do současné podoby a byla zde zřízena provizorní nouzová expozice. Roku 2019 byl památník přejmenován na Muzeum války 1866 a začala trnitá cesta shánění finančních prostředků pro reformu návštěvnického obsahu do důstojnější podoby. Na konci října roku 2023 se muzeum pro návštěvníky uzavřelo a začalo stěhování sbírkových předmětů, exponátů i mobiliáře. Nyní zde začnou stavební práce.

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/nova-expozice-v-muzeu-valky-1866-na-chlumu-zacne-vznikat-jeste-letos-404776>